

WYMAGANIA EDUKACYJNE UCZNIÓW KLAS I - III

WYMAGANIA EDUKACYJNE UCZNIĄ KLASY PIERWSZEJ

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Wspomaganie rozwoju umysłowego w zakresie wypowiedzania się. Dbalność o kulturę języka. Początkowa nauka czytania i pisania. Kształtowanie umiejętności wypowiedzania się w małych formach teatralnych.

Uczeń kończący klasę I:

1) w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

- a) obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia,
- b) w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno,
- c) uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą;

2) w zakresie umiejętności czytania i pisania:

- a) rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy,
- b) zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,
- c) pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),
- d) posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,
- e) interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy), w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela,
- f) korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych) pod kierunkiem nauczyciela;

3) w zakresie umiejętności wypowiedzania się w małych formach teatralnych:

- a) uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,
- b) rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie,
- c) odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci.

Uczeń kończący klasę I:

1) w zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

- a) ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,
- b) układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,
- c) klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,
- d) w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania,

- e) wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku,
- f) dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla); zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej; kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek);
- 2) w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:
- a) sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiętkowego systemu liczenia), wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wspak (zakres do 20); zapisuje liczby cyframi (zakres do 10),
- b) wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10, poprawnie zapisuje te działania,
- c) radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania,
- d) zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań;
- 3) w zakresie pomiaru:
- a) długości: mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów,
- b) ciężaru: potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi,
- c) płynów: odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,
- d) czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;
- 4) w zakresie obliczeń pieniężnych:
- a) zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,
- b) zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi.

Uczeń kończący klasę I:

- 1) potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi; wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- 2) współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych, grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- 3) wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich;
- 4) ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
- 5) zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
- 6) wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
- 7) potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto); wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc;
- 8) wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

EDUKACJA MUZYCZNA

Wychowanie do odbioru i tworzenia muzyki: śpiewanie i muzykowanie, słuchanie i rozumienie.

Uczeń kończący klasę I:

- 1) powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, wykonuje śpiewanki i rymowanki;
- 2) odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki pływając i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);
- 3) realizuje proste schematy rytmiczne (np. ruchem całego ciała);
- 4) wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
- 5) świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
- 6) kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

EDUKACJA PLASTYCZNA

Poznanie architektury, malarstwa i rzeźby. Wyrażanie własnych myśli i uczuć w różnorodnych formach plastycznych. Przygotowanie do korzystania z medialnych środków przekazu.

Uczeń kończący klasę I:

- 1) wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura;
- 2) ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
- 3) wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
- 4) rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody ożywionej i nieożywionej.

Uczeń kończący klasę I:

1) w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:

- a) rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),
 - b) zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,
 - c) wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąci przyrody),
 - d) wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylenie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice,
 - e) zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,
 - f) zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia,
 - g) wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,
 - h) wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;
- 2) w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:*
- a) obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,

- b) wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody,
- c) nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku, podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,
- d) zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar, i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

ZAJĘCIA TECHNICZNE

Wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługiwane i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci.

Uczeń kończący klasę I:

1) w zakresie wychowania technicznego:

- a) wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy),
- b) zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich,
- c) buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, np. szalasa, namiot, wagę, tor przeszkód; w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu np. dźwigi, samochody, samoloty, statki, domy;

2) w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:

- a) utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie), sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
- b) zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
- c) wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna.

Uczeń kończący klasę I:

- 1) uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
- 2) potrafi :
 - a) chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować,
 - b) pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne,
 - c) wykonywać ćwiczenia równo ważne;
- 3) dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;
- 4) wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;
- 5) wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);
- 6) wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.

JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY

Wspomaganie dzieci w porozumiewaniu się z osobami, które mówią innym językiem.

Uczeń kończący klasę I:

- 1) rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;
- 2) nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;
- 3) recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego;
- 4) rozumie sens opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami.

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE

Uczeń kończący klasę I:

- 1) posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;
- 2) wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
- 3) stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

ETYKA

Przybliżanie dzieciom ważnych wartości etycznych na podstawie baśni, bajek i opowiadań, a także obserwacji życia codziennego.

Uczeń kończący klasę I:

- 1) przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych (grzecznie zwraca się do innych, ustępuje osobom starszym miejsca w autobusie, podaje upuszczony przedmiot itp.);
- 2) wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych; nie niszczy otoczenia;
- 3) zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwstawiać kłamstwu i obmowie;
- 4) wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;
- 5) niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych;
- 6) wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach.

Wymagania edukacyjne – klasa druga

Umiejętności minimalne	Umiejętności podstawowe	Umiejętności rozszerzające	Umiejętności uzupełniające
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Czyta poprawnie wyuczone wcześniej krótkie teksty, ◆ Czytając cicho dłuższe teksty, rozumie tylko początkowe fragmenty, ◆ Przy czytaniu z podziałem na role wymaga pomocy nauczyciela, ◆ Odpowiada na pytania nauczyciela związane ze słuchanymi tekstami, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Czyta poprawnie i płynnie opracowane wcześniej teksty, ◆ Czyta cicho ze zrozumieniem krótkie teksty, ◆ Czytając z podziałem na role, myli fragmenty odpowiadające bohaterom tekstu, ◆ Na pytania nauczyciela dotyczące tekstu odpowiada wyrazami lub krótkimi zdaniami, ◆ Wyodrębnia bohaterów, przy wyodrębnianiu wydarzeń nie zachowuje chronologii, ◆ Określa czas i miejsce akcji, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Czyta płynnie, poprawnie i wyraziście przygotowane wcześniej teksty, ◆ Czyta cicho ze zrozumieniem, ◆ Czyta poprawnie z podziałem na role, ◆ Opowiada wysłuchane teksty, stosując proste zdania, ◆ Wyodrębnia bohaterów i zdarzenia z zachowaniem chronologii, ◆ Określa czas i miejsce akcji, ◆ Wyszukuje w tekście fragmenty na podany temat, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Czyta płynnie, poprawnie, wyraziście każdy tekst, stosując pauzy gramatyczne i logiczne, ◆ Czyta cicho ze zrozumieniem, ◆ Prawidłowo i wyraziście czyta z podziałem na role, ◆ Samodzielnie opowiada wysłuchane teksty i nagrania baśni, stosując zdania rozwinięte, ◆ Potrafi wymienić bohaterów i kolejne wydarzenia oraz określić nastrój słuchanych utworów, ◆ Potrafi określić samodzielnie czas i miejsce utworu, ◆ Wyszukuje fragmenty na podany temat, ◆ Określa nastrój utworów, ocenia

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Na polecenia nauczyciela korzysta z biblioteki szkolnej, ◆ Wygłasza wiersze z pamięci z pomocą nauczyciela, ◆ Wymaga aktywizacji ze strony nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Układa dialogi z pomocą nauczyciela ◆ Odtwarza role według wskazówek nauczyciela, ◆ Stosuje ubogie środki ekspresji, ◆ Niesystematycznie korzysta z biblioteki szkolnej, ◆ Zna terminy: autor, tytuł, ◆ Wygłasza wiersze z pamięci, popełnia nieliczne pomyłki, ◆ Wypowiada się 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ W prostych zdaniach wyraża swój sąd o postaciach i zdarzeniach, ◆ Potrafi ułożyć dialogi na podstawie treści pochodzących z gotowych tekstów literackich, ◆ Stosuje środki ekspresji, łączy słowa z ruchem, gestem, mimiką, ◆ Korzysta z biblioteki szkolnej, czyta czasopisma dziecięce, ◆ Zna terminy: autor, tytuł, ilustrator i posługuje się nimi, ◆ Recytuje wiersze z pamięci bez pomyłek z odpowiednią intonacją, 	<p>zachowanie bohaterów, wyraża sąd o zdarzeniach,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Potrafi ułożyć dialogi na podstawie treści pochodzących z gotowych tekstów literackich oraz improwizuje na podstawie wydarzeń z życia codziennego lub wymyślonych, ◆ Stosuje bogate środki ekspresji, łączy słowa z ruchem, gestem, mimiką, niekiedy muzyką, wykazuje wrażliwość estetyczną, ◆ Chętnie korzysta z biblioteki szkolnej, wykazuje zainteresowanie prasą dziecięcą, ◆ Posługuje się terminami: autor, tytuł, ilustrator, rozdział, strona, ◆ Potrafi zaprezentować ulubione książki, ◆ Recytuje wygłaszany tekst stosując odpowiednią intonację, zmianę siły, tonu, tempa głosu, znaki przestankowe, ◆ Chętnie wypowiada się na podane tematy, stosuje bogate
--	---	--	---

<p>wypowiadając się na podane tematy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Z pomocą nauczyciela wypowiada się zdaniami prostymi na temat obrazków, ◆ Z pomocą nauczyciela nadaje tytuły obrazkom z historyjek obrazkowych, <p>Przepisuje ułożone teksty,</p>	<p>na podane tematy zdaniami prostymi,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Układa samodzielnie proste zdania dotyczące treści obrazków, ◆ Przyporządkowuje tytuły obrazkom z historyjek obrazkowych, ◆ Przy układaniu opowiadania na dany temat wymaga aktywizacji ze strony nauczyciela, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Często wypowiada się na podane tematy zdaniami rozwiniętymi poprawnymi pod względem gramatycznym i stylistycznym, ◆ Układa samodzielnie zdania rozwinięte na temat prezentowanych obrazków, ◆ Nadaje tytuły poszczególnym częściom historyjek obrazkowych w formie zdań lub równoważników zdań, ◆ Formułuje pytania dotyczące treści obrazków, ◆ Aktywnie uczestniczy w zbiorowym redagowaniu opowiadań „twórczych”, bierze udział w redagowaniu wielozdaniowych wypowiedzi korzystając ze 	<p>słownictwo, w wypowiedziach stosuje zdania złożone poprawne pod względem stylistycznym i gramatycznym, formułuje pytania do tekstów literackich,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Potrafi ułożyć wielozdaniowe, spójne wypowiedzi na temat prezentowanych obrazków, ◆ Samodzielnie nadaje tytuły poszczególnym częściom historyjek obrazkowych w formie zdań lub równoważników zdań, ◆ Formułuje pytania dotyczące treści obrazków, ◆ Przekształca zdania w równoważniki zdań i odwrotnie, ◆ Samodzielnie układa krótkie opowiadania „twórcze” i swobodne teksty, aktywnie uczestniczy w redagowaniu wielozdaniowych, swobodnych wypowiedzi i opowiadań, stosując bogate słownictwo zgromadzone przez nauczyciela lub
--	---	--	---

<p>popelniając błędy ortograficzne,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Opisuje przedmiot po uprzednim ukierunkowaniu jego spostrzeżeń przez nauczyciela, ◆ Układa zdania opisujące z rozsypanki wyrazowej, ◆ Z pomocą nauczyciela rozpoznaje przedmioty na podstawie ich opisu, ◆ Próbuje brać udział w zbiorowym pisaniu listu, ◆ Zbiorowo redagowane listy przepisuje z licznymi błędami, ◆ Zachowuje kształty liter, ale często nie stosuje właściwych połączeń i proporcji w trakcie odwzorowywania, przepisywania, pisania z pamięci i 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Przy przepisywaniu popelnia błędy, ◆ Do opisanie określonego przedmiotu wybiera podane wyrazy przez nauczyciela, ◆ Układa proste zdania opisujące dany przedmiot, ◆ Rozpoznaje samodzielnie przedmioty na podstawie ich opisu, ◆ Redaguje listy stosując zdania proste, ale czasami zapomina o właściwej strukturze listu, ◆ Często popelnia błędy w pisowni zwrotów grzecznościowych, ◆ Zachowuje kształty liter, ale 	<p>słownictwa zgromadzonego przez nauczyciela,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Przepisując teksty, popelnia drobne błędy, ◆ Bierze udział w gromadzeniu słownictwa dotyczącego opisywanego przedmiotu, wyodrębnia podstawowe cechy przedmiotów, ◆ Samodzielnie układa zdania opisujące dany przedmiot, ◆ Rozpoznaje samodzielnie przedmioty na podstawie ich opisu, ◆ Samodzielnie układa treść listów w formie kilku zdań, zachowując odpowiednią strukturę listu, ◆ Nie zawsze stosuje wielkie litery w zwrotach grzecznościowych, ◆ Pisze kształtnie, zachowuje proporcje, łączy 	<p>własne,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Przepisuje teksty bez błędów, ◆ Aktywnie uczestniczy w gromadzeniu słownictwa dotyczącego opisywanych przedmiotów, dostrzega wiele charakterystycznych cech przedmiotów, wykazuje się przy tym bogatym słownictwem, ◆ Samodzielnie układa zdania opisujące dany przedmiot, ◆ Rozpoznaje samodzielnie przedmioty na podstawie ich opisu, ◆ Samodzielnie układa treść listów używając zdań rozwiniętych i zachowując właściwą strukturę listu, ◆ W zwrotach grzecznościowych stosuje wielkie litery, wykazuje się znajomością skrótów, ◆ Pisze kształtnie, zachowując proporcje, prawidłowe łączenie i położenie
---	--	---	---

<p>pisania ze słuchu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozpoznaje zdania oznajmujące i pytające, ◆ Potrafi wskazać najważniejsze wyrazy w zdaniu, ukierunkowany pytaniami nauczyciela, ◆ Rozwija zdania używając małej liczby wyrazów, ◆ Ma kłopoty z wyodrębnianiem poznanych części mowy, ◆ Zna niektóre zasady ortograficzne z „ó” i „rz” wymiennymi, „rz” po spółgłosce, ◆ Opanował ortografię niektórych wyrazów przewidzianych w programie klasy drugiej, ◆ Błędnie pisze 	<p>nie zawsze stosuje właściwe połączenia i proporcje w trakcie odwzorowywania, przepisywania, pisania z pamięci i ze słuchu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozpoznaje i układa wszystkie rodzaje zdań (czasami popełnia błędy), ◆ Potrafi przy nieznaczonej pomocy nauczyciela wskazać najważniejsze wyrazy w zdaniu, ◆ Rozwija zdania używając małej liczby wyrazów, ◆ Potrafi dokonać klasyfikacji wyrazów na rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, popełniając niekiedy błędy, ◆ Zna i stosuje zasady ortograficzne z „ó” i „rz” wymiennymi, „rz” po spółgłoskach oraz łączną pisownię „nie” z przymiotnikami w przepisywaniu i pisaniu z 	<p>prawidłowo małe i wielkie litery, mieści się w liniaturze, prawidłowo odwzorowuje, przepisuje, pisze z pamięci i ze słuchu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozpoznaje i układa wszystkie rodzaje zdań, ◆ Potrafi samodzielnie wskazać najważniejsze wyrazy w zdaniu, ◆ Rozwija zdania za pomocą podanego słownictwa, ◆ Rozpoznaje w tekście rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, określa ich liczbę, rodzaj. ◆ Zna i stosuje zasady ortograficzne z „ó” i „rz” wymiennymi, „rz” po spółgłoskach oraz łączną pisownię „nie” z przymiotnikami w pisaniu z pamięci, ale w pisaniu ze słuchu popełnia 	<p>małych i wielkich liter w liniaturze w trakcie odwzorowywania, przepisywania, pisania z pamięci i ze słuchu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozpoznaje i układa wszystkie rodzaje zdań, ◆ Wskazuje samodzielnie najważniejsze wyrazy w zdaniu, ◆ Samodzielnie rozwija zdania lub ogranicza liczbę ich składników, ◆ Rozpoznaje w tekście poznane części mowy, potrafi określić ich liczbę, rodzaj, prawidłowo łączy rzeczowniki z czasownikami we właściwej liczbie, ◆ Zna i stosuje zasady ortograficzne z „ó” i „rz” wymiennymi i „rz” po spółgłoskach oraz łączną pisownię „nie” z przymiotnikami we wszystkich rodzajach ćwiczeń w pisaniu, ◆ Opanował ortografię wszystkich wyrazów
--	--	---	---

<p>wyrazy z „ą” i „ę”,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Błędnie pisze wyrazy ze spółgłoskami miękkimi, ◆ Błędnie pisze wyrazy z utratą dźwięczności, ◆ Zna stosowane na lekcjach skróty, ale ich nie zawsze używa, ◆ Porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej z pomocą nauczyciela, ◆ Zna, ale nie zawsze stosuje znaki interpunkcyjne przy przepisywaniu, ◆ Rodzinę wyrazów i wyrazy o znaczeniu przeciwnym tworzy z dużą pomocą nauczyciela, 	<p>komentowaniem,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Opanował ortografię większości wyrazów przewidzianych w programie klasy drugiej ◆ Popelnia drobne błędy w pisaniu wyrazów z „ą” i „ę”, ◆ Zachowuje prawidłową pisownię większości wyrazów ze spółgłoskami miękkimi w pisaniu z pamięci, ◆ Popelnia drobne błędy w pisaniu wyrazów z utratą dźwięczności, ◆ Opanował skróty najczęściej stosowane na lekcjach, ◆ Zna alfabet, ale nie zawsze potrafi uporządkować litery ze znakami diakrytycznymi, ◆ Zna i stosuje znaki interpunkcyjne podczas ćwiczeń w przepisywaniu, 	<p>drobne błędy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Opanował ortografię większości wyrazów przewidzianych w programie klasy drugiej, ◆ Prawidłowo pisze wyrazy z „ą” i „ę” w pisaniu z pamięci, ◆ Prawidłowo pisze z pamięci wyrazy ze spółgłoskami miękkimi, w pisaniu ze słuchu popelnia błędy w wyrazach, w których występuje nagromadzenie zmiękczeń, ◆ Prawidłowo pisze wyrazy z utratą dźwięczności, ◆ Zna i stosuje niektóre skróty, ◆ Zna alfabet, ale popelnia drobne błędy w porządkowaniu wyrazów, ◆ Zna i stosuje znaki interpunkcyjne podczas ćwiczeń w przepisywaniu i 	<p>przewidzianych w programie klasy drugiej,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Prawidłowo pisze wyrazy z „ą” i „ę” w różnych rodzajach ćwiczeń w pisaniu, ◆ Prawidłowo pisze wyrazy ze spółgłoskami miękkimi, ◆ Prawidłowo pisze wyrazy z utratą dźwięczności, ◆ Zna i prawidłowo stosuje skróty poznane w klasie drugiej, ◆ Zna alfabet i porządkuje wyrazy bezbłędnie, ◆ Zna i stosuje wszystkie poznane znaki interpunkcyjne, ◆ Precyzyjnie określa znaczenie słów, gromadzi wyrazy wokół określonego tematu, dobiera wyrazy o znaczeniu podobnym, przeciwnym,
--	--	---	---

<p>◆ Układa zdania z rozsypanki wyrazowej i rozwija zdania z dużą pomocą nauczyciela,</p> <p>◆ Zna najważniejsze zasady przechodzenia przez jezdnie,</p> <p>◆ Rozpoznaje podstawowe znaki drogowe,</p>	<p>◆ Umie tworzyć kilkuwyrazową rodzinę wyrazów, ze zbioru wyrazów dobiera wyrazy pokrewne i podobne, dobiera wyrazy o znaczeniu przeciwnym,</p> <p>◆ Układa proste zdania z rozsypanki, rozwija zdania na podstawie wyrazów podanych przez nauczyciela, ogranicza liczbę wyrazów w zdaniu,</p> <p>◆ Wymienia i stosuje zasady przechodzenia przez jezdnię,</p> <p>◆ Rozpoznaje i nazywa podstawowe znaki drogowe,</p>	<p>pisaniu z pamięci,</p> <p>◆ Umie tworzyć rodzinę wyrazów, dobiera wyrazy o znaczeniu podobnym i przeciwnym, układa kilkuwyrazowe słowniki tematyczne,</p> <p>◆ Samodzielnie układa zdania z rozsypanki wyrazowej, rozwija zdania lub ogranicza liczbę ich składników, przekształca zdania pojedyncze na złożone,</p> <p>◆ Zna zasady poruszania się pieszych w mieście i poza miastem,</p> <p>◆ Rozpoznaje i nazywa znaki drogowe, zna zasady przechodzenia przez jezdnię jednokierunkową i</p>	<p>wyrazy wieloznaczne i pokrewne,</p> <p>◆ Samodzielnie w szybkim tempie układa zdania z rozsypanki wyrazowej, rozwija zdania lub ogranicza liczbę ich składników, przekształca zdania pojedyncze na złożone i stosuje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie,</p> <p>◆ Zna zasady poruszania się pieszych w mieście i poza miastem, zna znaki drogowe dotyczące ruchu pieszych,</p> <p>◆ Rozpoznaje znaki drogowe z poszczególnych grup, nazywa je i klasyfikuje, zna zasady przechodzenia przez jezdnie jednokierunkowa, dwukierunkowa oraz drogę z dwiema jezdniami rozdzielonymi pasem zieleni lub torowiskiem, zna zasady przechodzenia przez jezdnię na</p>
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Myli podstawowe rodzaje dróg, ◆ Potrafi przy pomocy nauczyciela odpowiedzieć na pytania dotyczące zmian w przyrodzie jesienią, ◆ Rozpoznaje i nazywa podstawowe warzywa i owoce, ◆ Myli nazwy najpopularniejszych drzew owocowych, ◆ Rozpoznaje pory roku, zna kolejne miesiące, ◆ Zna nazwy głównych kierunków świata, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Wymienia podstawowe rodzaje dróg, ◆ Potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące zmian w przyrodzie jesienią, ◆ Potrafi nazwać popularne warzywa i ich części jadalne, ◆ Zna najczęściej spotykane drzewa owocowe, ◆ Zna najważniejsze elementy pogody, potrafi odpowiedzieć, na 	<p>dwukierunkową,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozpoznaje rodzaje dróg, dostrzega różnice w wyglądzie miasta i wsi oraz nasilenia ruchu, ◆ Dostrzega samodzielnie zmiany w przyrodzie i pogodzie zachodzące jesienią, ◆ Zna zasady zdrowego odżywiania, klasyfikuje warzywa ze względu na ich części jadalne, ◆ Dokonuje klasyfikacji na drzewa i krzewy owocowe, rozróżnia przetwory owocowo-warzywne, 	<p>skrzyżowaniach bez wyznaczonego przejścia dla pieszych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozpoznaje rodzaje dróg, dostrzega różnice w wyglądzie miasta i wsi oraz nasilenia ruchu, ◆ Potrafi określić samodzielnie zmiany zachodzące w pogodzie i w przyrodzie jesienią, ◆ Zna zasady zdrowego odżywiania, rozróżnia i nazywa podstawowe części roślin i potrafi wskazać ich części jadalne, ◆ Rozróżnia drzewa owocowe i gatunki owoców, wyjaśnia znaczenie pracy ogrodnika i sadownika, dostrzega potrzebę przechowywania i przetwarzania owoców i warzyw, ◆ Rozróżnia i nazywa elementy pogody, zna zjawiska towarzyszące zmianom pór roku, ◆ Zna kierunki świata i potrafi wyznaczyć ich w terenie, rozumie znaczenie ruchu wirowego Ziemi
--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Zna proste czynności wpływające na stan środowiska, ◆ Przy pomocy nauczyciela potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące zmian w przyrodzie zimą, ◆ Zachowuje ostrożność podczas zabaw zimowych, ◆ Uczestniczy w dokarmianiu zwierząt zimą, ◆ Zna swój adres, ◆ Przy pomocy 	<p>pytania dotyczące zjawisk towarzyszących zmianom pór roku,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozróżnia kierunki świata, ◆ Podaje przykłady, w jaki sposób dbać o środowisko, prowadzi obserwację pogody i zapisuje jej elementy za pomocą różnych symboli, ◆ Opisuje, co dzieje się z roślinami i zwierzętami zimą, rozróżnia ptaki odlatujące na zimę do innych krajów, ◆ Potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące zachowania się ludzi w zależności od warunków pogody, związane z zabawami zimowymi, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Zna podstawowe elementy pogody, wymienia zjawiska towarzyszące zmianom pór roku, ◆ Zna podstawowe kierunki świata, wskazuje na mapie Polski swoją miejscowość, ◆ Potrafi wskazać działania proekologiczne i w nich uczestniczy, prowadzi kalendarz pogody, ◆ Dostrzega zmiany zachodzące w przyrodzie zimą, potrafi rozróżnić i nazwać ptaki odlatujące na zimę i przylatujące z innych krajów, ◆ Zna zachowanie się ludzi w zależności od warunków pogody, dostrzega konieczność zajęć 	<p>(dzień i noc), potrafi posługiwać się kompasem, określa położenie swojej miejscowości na mapie, zna inne planety Układu Słonecznego,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Doskonali własną postawę ekologiczną, wskazuje, jakie są związki między temperaturą powietrza, a rodzajem opadów, ◆ Określa zmiany zachodzące zimą w przyrodzie, rozumie konieczność sezonowych wędrówek ptaków, ◆ Zna zachowanie się ludzi w zależności od warunków pogody, charakteryzuje dyscypliny sportów zimowych i określa ich wpływ na zdrowie, ◆ Rozumie konieczność dokarmiania zwierząt zimą i włącza się w tą działalność, ◆ Potrafi samodzielnie zapisać swój adres, zna nazwy najbliższych wsi i miast, zna nazwę swojego województwa i
---	--	---	---

<p>nauczyciela potrafi wymienić: cechy charakterystyczne miasta i wsi, główne zabytki swojego miasta, najważniejsze tradycje kulturowe swojej miejscowości,</p> <p>◆ Przy pomocy nauczyciela rozróżnia: charakterystyczne cechy budowy podstawowych gatunków ssaków i ptaków, produkty pochodzenia zwierzęcego,</p> <p>◆ Przy pomocy nauczyciela potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące zmian w przyrodzie wiosną, różnorodności drzew owocowych w sadzie, zwierząt bytujących w sadzie i na łące,</p>	<p>◆ Uczestniczy w dokarmianiu zwierząt zimą,</p> <p>◆ Potrafi samodzielnie zapisać swój adres,</p> <p>◆ Identyfikuje miasto i wieś, potrafi wymienić najważniejsze zabytki swojego miasta, potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące głównych tradycji kulturowych swojej miejscowości,</p> <p>◆ Zna podstawową budowę ptaków i ssaków, rozumie pojęcia „ptak”, „ssak”, potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące hodowli i produktów pochodzenia zwierzęcego,</p>	<p>ruchowych na powietrzu,</p> <p>◆ Rozumie konieczność dokarmiania zwierząt zimą,</p> <p>◆ Potrafi samodzielnie zapisać swój adres, zna nazwy najbliższych wsi i miast,</p> <p>◆ Wymienia elementy krajobrazu swojej okolicy, zna najważniejsze wydarzenia historyczne swojej miejscowości, rozróżnia tradycje kulturowe rodzinnej miejscowości,</p> <p>◆ Zna cechy charakterystyczne ptaków i ssaków, rozumie pojęcia „ptak”, „ssak”, „żyworodność”, „jajorodność”, rozumie znaczenie hodowli zwierząt, zna produkty pochodzenia zwierzęcego,</p>	<p>miasta wojewódzkiego,</p> <p>◆ Potrafi scharakteryzować swoją miejscowość, uwzględniając elementy krajobrazu, zna historię i perspektywę rozwoju swojej miejscowości, rozróżnia i nazywa tradycje kulturowe rodzinnej miejscowości,</p> <p>◆ Zna cechy charakterystyczne ptaków i ssaków oraz różnice w ich budowie, definiuje pojęcia: „ptak”, „ssak”, „żyworodność”, „jajorodność”, rozróżnia zwierzęta roślinożerne i mięsożerne, potrafi wyjaśnić znaczenie hodowli zwierząt, potrafi rozróżnić i nazwać produkty pochodzenia zwierzęcego, zna zasady higieny przechowywania i spożywania produktów pochodzenia zwierzęcego,</p> <p>◆ Potrafi określić zmiany zachodzące w życiu roślin i zwierząt wiosną, zna rośliny i zwierzęta żyjące w sadzie i na łące, opisuje budowę kwiatu, potrafi wyjaśnić proces</p>
---	---	---	---

<p>◆ Z pomocą nauczyciela wyodrębnia podzbiór, część wspólną i złączenie zbiorów na konkretnych przedmiotach,</p> <p>◆ Próbuje rozpoznawać odcinki prostopadłe i równoległe,</p> <p>◆ Z pomocą</p>	<p>◆ Potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące zmian w przyrodzie wiosna, wymienia elementy budowy kwiatu, porządkuje na ilustracjach kolejne etapy powstawania owocu, opisuje zachowanie się owadów w kwitnym sadzie, potrafi rozpoznać kilka drzew owocowych, wymienia zwierzęta pożyteczne i szkodniki sadów, potrafi wyliczyć pospolite chwasty i rośliny łąkowe,</p> <p>◆ Odpowiada na pytania związane z częścią wspólną zbiorów,</p>	<p>◆ Dostrzega zmiany zachodzące wiosna w przyrodzie, potrafi wymienić zwierzęta i rośliny żyjące w sadzie i na łące, wymienia elementy budowy kwiatu, zna etapy powstawania owocu, rozumie rolę owadów w zapylaniu kwiatów, opisuje etapy rozwoju rośliny, potrafi rozróżnić kwitnące drzewa owocowe, zna zwierzęta żyjące w sadzie i na łące, potrafi wymienić pospolite chwasty i rośliny łąkowe,</p>	<p>powstawania owoców, rozumie rolę owadów w zapylaniu kwiatów i w powstawaniu owoców, opisuje etapy wzrostu rośliny, rozróżnia drzewa i krzewy owocowe po kwiatach i liściach, tworzy proste łańcuch pokarmowe na łące i w ogrodzie, opisuje łąkę jako siedlisko różnorodnych roślin i zwierząt, potrafi wyjaśnić szkodliwy wpływ chwastów,</p> <p>◆ Sprawnie odnajduje część wspólną zbiorów, złączenie zbiorów oraz wyodrębnia podzbiory,</p> <p>◆ Rozumie, nazywa i stosuje pojęcia „zbiór pusty”, „zbiory rozłączne”,</p> <p>◆ Podaje przykłady zbiorów, których elementami są liczby,</p> <p>◆ Biegle rozpoznaje odcinki równoległe i prostopadłe w</p>
--	---	--	---

<p>nauczyciela oblicza liczbę kwadratów jednostkowych w danym prostokącie w sieci kwadratowej,</p> <p>◆ Rozróżnia figury geometryczne,</p> <p>◆ Przy pomocy nauczyciela wyróżnia cyfry dziesiątek i jedności,</p> <p>◆ Z pomocą nauczyciela odczytuje liczebniki w zakresie 100,</p> <p>◆ Z pomocą nauczyciela porównuje liczby dwucyfrowe,</p> <p>◆ Z pomocą nauczyciela mierzy długości odcinków,</p>	<p>złączeniem zbiorów, wyodrębnia podzbiory konkretnych przedmiotów,</p> <p>◆ Rozpoznaje odcinki prostopadłe i równoległe na modelach figur płaskich,</p> <p>◆ Oblicza liczbę kwadratów jednostkowych w danym prostokącie w sieci kwadratowej,</p> <p>◆ Zna figury geometryczne,</p> <p>◆ Wyróżnia cyfry dziesiątek i jedności,</p> <p>◆ Odczytuje i zapisuje liczebniki</p>	<p>◆ Odnajduje część wspólną zbiorów, złączenie zbiorów oraz wyodrębnia podzbiory,</p> <p>◆ Rozumie pojęcia „zbiór pusty”, „zbiory rozłączne”,</p> <p>◆ Rozpoznaje i nazywa odcinki prostopadłe i równoległe w otoczeniu, na modelach brył i figur płaskich,</p> <p>◆ Konstruuje łamane, prostokąty i trójkąty o wierzchołkach w węzłach sieci kwadratowej,</p> <p>◆ Konstruuje różne figury złożone z danej liczby kwadratów jednostkowych,</p> <p>◆ Wyodrębnia cyfry setek, dziesiątek i jedności,</p> <p>◆ Poprawnie odczytuje i zapisuje liczebniki w zakresie 100,</p>	<p>otoczeniu, na modelach brył i figur płaskich,</p> <p>◆ Konstruuje łamane, prostokąty i trójkąty o wierzchołkach w węzłach sieci kwadratowej,</p> <p>◆ Konstruuje różne figury złożone z danej liczby kwadratów jednostkowych, oblicz obwody takich figur,</p> <p>◆ Przelicza poprawnie nazywając liczby w zakresie 1000, wyodrębnia cyfry setek, dziesiątek i jedności,</p> <p>◆ Poprawnie odczytuje i zapisuje liczebniki w zakresie 1000,</p> <p>◆ ,nazywa i stosuje znaki: $>$, $<$, $=$ przy porównywaniu liczb trzycyfrowych,</p> <p>◆ nazywa i stosuje liczby $1/2$, $1/4$ oraz określa miejsce tych ułamków na osi liczbowej,</p> <p>◆ mierzy i porównuje długości odcinków, posługuje się skrótami nazw jednostek: kg, dag, g, m, cm, mm, zł, gr oraz potrafi</p>
---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Z pomocą nauczyciela rozwiązuje łatwe zadania tekstowe na mierzenie i ważenie, ◆ Przy pomocy nauczyciela dodaje i odejmuje w zakresie 100, ◆ Z pomocą nauczyciela rozwiązuje proste zadania tekstowe jednodziałaniowe, ◆ Z pomocą nauczyciela rozwiązuje zadania na porównywanie różnicowe, ◆ Przy pomocy 	<p>w zakresie 100,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Stosuje znaki: $>$, $<$, $=$ przy porównywaniu liczb dwucyfrowych, ◆ Mierzy długości odcinków, posługuje się skrótami nazw jednostek: m, cm, kg, zł, ◆ Rozwiązuje proste zadania tekstowe na mierzenie, ważenie i płacenie, ◆ Dodaje i odejmuje w zakresie 100 wybranym sposobem, biegle dodaje i odejmuje w zakresie 30, ◆ Rozwiązuje proste równania na pełnych dziesiątkach, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Nazywa i stosuje znaki: $>$, $<$, $=$ przy porównywaniu liczb trzycyfrowych, ◆ Nazywa i stosuje liczby $1/2$, $1/4$, ◆ Mierzy długości odcinków, posługuje się skrótami nazw jednostek: m, cm, kg, zł i rozwiązuje proste zadania tekstowe z ich zastosowaniem, ◆ Zna jednostki czasu i rozwiązuje proste zadania z ich zastosowaniem, ◆ Dodaje i odejmuje w zakresie 1000 na pełnych setkach, dodaje i odejmuje wybranym sposobem w zakresie 100 z przekroczeniem progu dziesiątkowego, ◆ Rozwiązuje równania w 	<p>rozwiązywać zadania tekstowe z ich zastosowaniem,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ zna jednostki czasu i rozwiązuje zadania z ich zastosowaniem, zna i stosuje znaki rzymskie I- XII, ◆ biegle dodaje i odejmuje w zakresie 1000, biegle dodaje i odejmuje różnymi sposobami w zakresie 100 z przekroczeniem progu dziesiątkowego, ◆ układa i rozwiązuje równania na dodawanie i odejmowanie, ◆ rozumie, nazywa i stosuje pojęcia: „suma”, „składnik”, „różnica”, ◆ rozwiązuje złożone zadania tekstowe z użyciem dwóch działań, zachowuje kolejność wykonywania działań, przy wykonywaniu obliczeń stosuje działania odwrotne i łączy dwa działania, ◆ samodzielnie układa i rozwiązuje zadania na porównywanie
---	---	--	---

<p>nauczyciela mnoży i dzieli w zakresie 30.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozumie pojęcia: „suma”, „składnik”, „różnica”, ◆ Rozwiązuje proste zadania tekstowe jednodziałaniowe i dwudziałaniowe, ◆ Rozwiązuje zadania na porównywanie różnicowe jednodziałaniowe, ◆ Mnoży liczby jednocyfrowe w zakresie 100, biegle mnoży i dzieli w zakresie 30, 	<p>zakresie 100,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozumie i nazywa pojęcia matematyczne: „suma”, „składnik”, „różnica”, ◆ Rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe i dwudziałaniowe, uwzględnia działania odwrotne i łączy dwa działania, ◆ Samodzielnie rozwiązuje i układa zadania na porównywanie różnicowe jednodziałaniowe, ◆ Mnoży i dzieli liczby w zakresie 100, biegle mnoży i dzieli w zakresie 50, 	<p>różnicowe jednodziałaniowe i dwudziałaniowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ biegle mnoży i dzieli liczby w zakresie 100, ◆ rozumie, nazywa i stosuje pojęcia: „czynniki”, „iloczyn”, „iloraz”, rozumie, nazywa i stosuje sprawnie kolejność wykonywania czterech podstawowych działań matematycznych i stosuje nawiasy, ◆ oblicz iloczyny w zakresie 100 różnymi sposobami, wykorzystując rozdzielność mnożenia względem dodawania.
<p>Ilustrowanie i wyrażanie: uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Potrafi przedstawić zjawiska i wydarzenia z otaczającej rzeczywistości. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozumie pojęcia: „czynniki”, „iloczyn”, „iloraz”, zna kolejność wykonywania działań, ◆ Rozumie pojęcie mnożenia i dzielenia jako działań wzajemnie 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozumie i nazywa pojęcia: „czynniki”, „iloczyn”, „iloraz”, rozumie, nazywa i stosuje kolejność wykonywania działań (wszystkie cztery działania), ◆ Rozumie i stosuje pojęcie mnożenia i 	<p>Ilustrowanie i wyrażanie: uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ przedstawić zjawiska i wydarzenia realne i fantastyczne z otaczającej rzeczywistości, uwzględniając sceny zbiorowe,

<p>Kształtowanie: uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Potrafi wykonywać płaskie i przestrzenne formy użytkowe wg podanego wzoru, ◆ Z pomocą nauczyciela potrafi określić podstawowe funkcje dzieł plastycznych z architektury, malarstwa, rzeźby i scenografii, ◆ Z pomocą nauczyciela określa symetrię jedno- lub wieloosiową, ◆ Z pomocą nauczyciela potrafi wyróżnić cechy przedmiotów i zjawisk w otoczeniu takich jak: kształt, wielkość, położenie, faktura; 	<p>odwrotnych.</p> <p>Ilustrowanie i wyrażanie: uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Potrafi przedstawić zjawiska i wydarzenia z otaczającej rzeczywistości, ◆ Potrafi przedstawić sceny i sytuacje z otaczającej rzeczywistości. <p>Kształtowanie: uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Potrafi projektować i wykonywać płaskie i przestrzenne formy użytkowe, 	<p>dzielenia jako działań wzajemnie odwrotnych.</p> <p>Ilustrowanie i wyrażanie: uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Potrafi przedstawić zjawiska i wydarzenia realne z otaczającej rzeczywistości, uwzględniając ruch postaci w akcji, ◆ Potrafi przedstawić sceny i sytuacje inspirowane przeżyciami, porami roku, utworami literackimi itp. <p>Kształtowanie: uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Potrafi projektować i wykonywać płaskie i przestrzenne formy użytkowe na potrzeby 	<p>ruch postaci we wspólnej akcji oraz w określonej przestrzeni,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ potrafi przedstawić sceny i sytuacje uwzględniając nastrój, inspirowane przeżyciami, porami roku, utworami literackimi i muzycznymi. <p>Kształtowanie: uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ potrafi projektować i wykonywać płaskie i przestrzenne formy użytkowe na potrzeby własne i zespołu z zastosowaniem układu symetrycznego jedno- lub wieloosiowego, ◆ zna różnorodne funkcje dzieł plastycznych z dziedziny malarstwa, architektury, rzeźby i scenografii, ◆ wyróżnia i nazywa symetrię jedno- i wieloosiową jako cechę układu elementów na płaszczyźnie i w
--	--	---	---

<p>zaobserwować ruch ciała ludzi i zwierząt w czasie wykonywania czynności; określać układy przedmiotów występujących w jego otoczeniu; stosować narzędzia i materiały;</p> <p>◆ Z pomocą nauczyciela rytmicznie recytuje teksty, śpiewa i gra fragmenty melodii oraz rozpoznaje dźwięki,</p>	<p>◆ Określa podstawowe funkcje dzieł plastycznych na przykładach architektury, malarstwa, rzeźby i scenografii,</p> <p>◆ Potrafi samodzielnie wyróżnić symetrię jedno- lub wieloosiową,</p> <p>◆ Potrafi wyróżnić niektóre cechy przedmiotów i zjawisk w otoczeniu, np. kształt, wielkość,</p> <p>◆ Samodzielnie dostrzega ruch i zmiany położenia ciała ludzi i zwierząt w czasie wykonywania przez nich różnych czynności,</p> <p>◆ Samodzielnie określa podstawowe układy przedmiotów i zjawisk występujących w jego otoczeniu,</p>	<p>własne, stosując układ symetryczny jednoosiowy,</p> <p>◆ Zna funkcje dzieł plastycznych na przykładach architektury, malarstwa, rzeźby i scenografii,</p> <p>◆ Samodzielnie wyróżnia i nazywa symetrię jedno- i wieloosiową,</p> <p>◆ Potrafi samodzielnie wyróżnić i nazwać cechy przedmiotów i zjawisk występujących w otoczeniu, np. kształt, wielkość, proporcje,</p> <p>◆ Dostrzega ruch i zmiany położenia części ciała ludzi i zwierząt w zależności od wykonywanych czynności,</p> <p>◆ Określa układy przedmiotów i zjawisk występujących w jego otoczeniu w symetrii jednoosiowej,</p>	<p>przestrzeni,</p> <p>◆ potrafi ocenić cechy przedmiotów i zjawisk występujących w otoczeniu, wyróżniać je i nazwać: kształt, wielkość i proporcje, położenie i oddalenie, barwę i fakturę,</p> <p>◆ dostrzega i określa ruch i zmiany położenia części ciała ludzi i zwierząt w zależności od wykonywanych czynności,</p> <p>◆ określa układy przedmiotów i zjawisk występujących w jego otoczeniu w symetrii jedno- i wieloosiowej,</p> <p>◆ Prawidłowo stosuje narzędzia i materiały,</p> <p>◆ Bezbłędnie recytuje rytmicznie teksty,</p> <p>◆ Śpiewa piosenki w skali przewidzianej dla ucznia klasy drugiej,</p> <p>◆ Gra melodie oparte na poznanych dźwiękach,</p> <p>◆ Określa nastrój</p>
---	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Próbuje reagować ruchem na zmiany tempa i dynamiki, ◆ Różnicuje głosy ludzkie (sopran, bas) i barw instrumentów muzycznych, lecz nazywa je z pomocą nauczyciela, ◆ Prace wykonuje zawsze z pomocą nauczyciela, próbuje ekonomicznie wykorzystać materiał, ◆ Z pomocą nauczyciela rozróżnia niektóre materiały, ◆ Często korzysta z pomocy nauczyciela przy posługiwaniu się narzędziami i przyborami, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Prawdłowo stosuje narzędzi i materiały, ◆ Rytmicznie recytuje teksty, ale popełnia drobne błędy, ◆ Śpiew piosenki w skali przewidzianej dla ucznia klasy drugiej, ale nie zawsze zachowuje linię melodyczną, ◆ Gra fragmenty melodii oparte na poznanych dźwiękach, ◆ Zna nazwy solmizacyjne nut, ◆ Nie zawsze prawidłowo potrafi dobrać instrument do akompaniamentu oraz wykorzystać efekty akustyczne, ◆ Reaguje ruchem na zmiany tempa i dynamiki, ◆ Rozpoznaje głosy ludzkie (sopran, bas) oraz barwę wprowadzanych instrumentów 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Prawdłowo stosuje narzędzi i materiały, ◆ Potrafi recytować rytmicznie teksty, ◆ Śpiew piosenki w skali przewidzianej dla ucznia klasy drugiej, ◆ Gra proste melodie oparte na poznanych dźwiękach, ◆ Potrafi określać nastrój utworu, ◆ Używa nazw literowych i solmizacyjnych poznanych nut, ◆ Potrafi wykorzystać efekty akustyczne i instrumenty perkusyjne do akompaniamentu, ◆ Reaguje ruchem na zmiany tempa i dynamiki, ◆ Zazwyczaj 	<p>utworu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Potrafi odczytać różnicę wysokości i długości trwania dźwięków (zapis nutowy), ◆ Zna nazwy literowe i solmizacyjne wprowadzonych nut, ◆ Wykazuje się umiejętnościami w zakresie gry na instrumentach, ◆ Tworzy improwizacje ruchowe do podanego tematu muzycznego, ◆ Rozpoznaje głosy ludzkie (sopran, bas, tenor, alt) oraz barwę instrumentów muzycznych, ◆ Wykonane prace są zawsze estetyczne i pomysłowe, zna zasady BHP, potrafi prawidłowo zaplanować własną pracę,
---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Proste schematy montażowe i ideowe czyta z pomocą nauczyciela, ◆ Obsługuje wagę przy pomocy nauczyciela, ◆ Z pomocą nauczyciela wymienia podstawowe urządzenia do mierzenia czasu i pisania, ◆ Z pomocą nauczyciela wymienia najczęściej spotykane zawody ludności w najbliższej okolicy. 	<p style="text-align: center;">muzycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Wykonane prace nieraz odbiegają od projektu lub szablonu, zna zasady BHP, zgromadzone materiały nie zawsze potrafi ekonomicznie wykorzystać, ◆ Rozróżnia niektóre materiały, ◆ Potrafi posługiwać się narzędziami i przyborami, ◆ Próbuje samodzielnie czytać schematy montażowe i ideowe, 	<p>rozpoznaje głosy ludzkie (sopran, bas, tenor, alt) oraz barwę instrumentów muzycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Wykonuje swoje prace najczęściej w sposób estetyczny, zna zasady BHP, przestrzega ładu i porządku w trakcie pracy, ◆ Rozróżnia materiały: papier, karton, drewno, produkty spożywcze, ◆ Potrafi posługiwać się narzędziami i przyborami, ◆ Potrafi na przykładach dokonać podziału na surowce, ◆ Zna technologię wytwarzania przykładowych produktów, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozróżnia materiały papiernicze, włókiennicze, metalowe, produkty spożywcze, ◆ Potrafi sprawnie posługiwać się narzędziami i przyborami, ◆ Potrafi dokonać podziału na surowce, półfabrykaty i surowce gotowe, ◆ Zna technologię wytwarzania, formowania kartonu, drutu, przecinania tkaniny, fastrygowania, rozdrabniania owoców i warzyw, ◆ Czyta samodzielnie schematy montażowe i ideowe oraz zna wybrane symbole i znaki powszechnej informacji, ◆ Potrafi zmontować modele urządzeń technicznych z zestawów gotowych elementów, ◆ Potrafi zastosować wagę w praktycznym działaniu, zna różne rodzaje wag,
--	--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sporadycznie korzysta z informacji technicznej, ◆ Potrafi obsługiwać wagę i zna jej przeznaczenie, ◆ Potrafi wymienić urządzenia do mierzenia czasu i pisania, ◆ Wymienia najczęściej spotykane zawody ludności w najbliższej okolicy. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Czyta samodzielnie schematy montażowe i ideowe, ◆ Montuje proste modele urządzeń technicznych z gotowych elementów, ◆ Obsługuje wagę i zna jej przeznaczenie, ◆ Zna i wymienia urządzenia do mierzenia czasu i pisania (dawne i współczesne), ◆ Wymienia zawody ludności w najbliższej okolicy i potrafi powiedzieć, na czym polega ich praca. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Zna, wymienia i stosuje urządzenia do mierzenia czasu i pisania (dawne i współczesne), ◆ Wie, na czym polega praca ludności w najbliższej okolicy oraz wymienia zakłady pracy i narzędzia w nich stosowane.
--	---	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE UCZNIĄ KLASY TRZECIEJ

I. Edukacja polonistyczna

Umiejętności w zakresie korzystania z informacji	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">◆ Uważnie słucha wypowiedzi innych oraz tekstów czytanych przez nauczyciela, kolegów i je rozumie.◆ Czyta głośno i po cichu ze zrozumieniem; wyciąga wnioski.◆ Korzysta z czytelnicy i biblioteki.◆ Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, np. z podręczników, albumów, encyklopedii, słowników.◆ Rozpoznaje teksty użytkowe, np. notatka do kroniki, zawiadomienie, list, zaproszenie, życzenia z różnych okazji.	<ul style="list-style-type: none">◆ Czyta poprawnie, płynnie, wyraziście ze zrozumieniem.◆ Sprawnie korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, np. podręczników, albumów, encyklopedii, słowników.
Umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstu	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">◆ Systematycznie poszerza zakres słownictwa.◆ Wskazuje w tekście odpowiedni fragment i argumentuje swój wybór.◆ Recytuje wiersze z uwzględnieniem: intonacji, siły głosu, tempa, pauz, akcentu logicznego oraz krótkie fragmenty prozy.◆ Czyta książki i czasopisma wskazane przez nauczyciela i wypowiada się na ich temat.◆ Korzysta z podręczników, ćwiczeń, zeszytów i innych pomocy dydaktycznych pod kierunkiem nauczyciela.	<ul style="list-style-type: none">◆ Czyta książki i czasopisma wybrane przez siebie.◆ Samodzielnie korzysta z podręczników, ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych.◆ Potrafi wypowiedzieć się na temat przeczytanej książki.◆ Odróżnia język poetycki od mowy potocznej.◆ Systematycznie rozwija zainteresowania czytelnicze.
Umiejętności w zakresie tworzenia wypowiedzi	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none">◆ Tworzy swobodnie kilkuzdaniowe ustne i pisemne wypowiedzi na określony temat.	<ul style="list-style-type: none">◆ Bez błędnie przepisuje teksty z podręcznika, tablicy i innych źródeł.

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Potrafi napisać krótkie opowiadanie, list, opis, zaproszenie, zawiadomienie, ogłoszenie, notatkę, życzenia. ◆ Dbą o kulturę wypowiedzi. ◆ Stawia pytania związane z wydarzeniami z życia, wypowiedziami nauczyciela i innych osób oraz omawianymi tekstami. ◆ Zna alfabet, potrafi wskazać różnicę między głoską i literą. ◆ Dzieli wyrazy na sylaby. ◆ Wyróżnia wyrazy w zdaniach i zdania w tekście. ◆ Pisze czytelnie, płynnie, w zeszycie w jedną linię, zdania i krótkie teksty z zachowaniem poprawnego kształtu liter, proporcji oraz właściwego rozmieszczenia. ◆ Przepisuje teksty z podręcznika, tablicy i innych źródeł. ◆ Pisze z pamięci i ze słuchu teksty, dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną. ◆ W miarę możliwości samodzielnie wykonuje prace domowe. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tworzy dłuższe pisemne wypowiedzi na dany temat. ◆ Zna i stosuje reguły gramatyczne i ortograficzne. ◆ Samodzielnie wykonuje prace domowe.
---	--

II. Edukacja muzyczna

Umiejętności w zakresie odbioru muzyki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Śpiewa piosenki ze słuchu, zbiorowo, z zastosowaniem zmian tempa, artykulacji i dynamiki. ◆ Śpiewa z pamięci hymn narodowy. ◆ Gra proste melodie ze słuchu i częściowo z nut na dostępnych mu instrumentach melodycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Śpiewa piosenki jednogłosowo indywidualnie z zastosowaniem zmian tempa, artykulacji i dynamiki. ◆ Określa charakter i nastrój utworu muzycznego. ◆ Rozpoznaje barwy czterech głosów ludzkich oraz brzmienie niektórych instrumentów.

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Gra proste rytmy na instrumentach perkusyjnych. ◆ Wykonuje inscenizacje piosenek i zabaw przy muzyce. ◆ Wykonuje i interpretuje ruchem zmiany dynamiczne słuchanych utworów muzycznych. ◆ Wykonuje ćwiczenia rytmiczne i reaguje ruchem na zmianę rytmu. ◆ Rozróżnia podstawowe elementy muzyki i znaki notacji muzycznej; zna podstawowe pojęcia. ◆ Słucha utworów muzycznych i niektóre z nich rozpoznaje. ◆ Rozróżnia ludzkie głosy (sopran, bas). ◆ Rozpoznaje brzmienie niektórych instrumentów melodycznych i perkusyjnych. ◆ Rozpoznaje podstawowe formy muzyczne: AB.ABA. ◆ Wyraża różnymi środkami charakter emocjonalny muzyki, np. malując ilustracje do słuchanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Chętnie gra na wybranym instrumencie krótkie utwory z nut. ◆ Rozróżnia style w muzyce. ◆ Wie, do jakich grup należą poznane instrumenty. ◆ Zna wybrane przyśpiewki ludowe i wie, z którego regionu pochodzi dana melodia. ◆ Rozwija zainteresowania muzyczne.
Umiejętności w zakresie tworzenia muzyki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Akompaniuje do piosenek i zabaw. ◆ Improwizuje głosem i na instrumentach, zgodnie z podanymi zasadami. ◆ Improwizuje melodie do zrytmizowanych wierszy oraz do podanego tematu rytmicznego. ◆ Tworzy ilustracje muzyczne do opowiadań i wierszy oraz swobodnie interpretuje ruchem tematy rytmiczne, piosenki, utwory instrumentalne. ◆ Swobodnie interpretuje ruchem tematy 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Gra na wybranym instrumencie melodycznym własne proste kompozycje. ◆ Potrafi zaprezentować fragment układu tanecznego według własnego pomysłu.

rytmiczne, piosenki, utwory instrumentalne.	
---	--

III. Edukacja plastyczna

Umiejętności w zakresie percepcji sztuki	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Uczestniczy w życiu kulturalnym swojego środowiska. ◆ Zna placówki kultury działające na jego terenie, ◆ Wic, co to jest przekaz medialny. Wykorzystuje przekazy medialne we własnej twórczości. Rozumie, że nie wolno naruszać praw autora. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Interesuje się życiem kulturalnym swojego środowiska i kraju.
Umiejętności w zakresie ekspresji przez sztukę	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ W swoich pracach plastyczno-technicznych korzysta z różnych technik plastycznych, wykorzystuje różnorodne materiały, przybory i narzędzia. ◆ Uwzględnia w swoich pracach: wielkość, kształt, barwę, fakturę. ◆ Przedstawia i wyraża w swoich pracach własne przeżycia, obserwacje, marzenia, wyobrażenia, otaczającą rzeczywistość przyrodniczą i społeczną oraz świat fantazji. ◆ Projektuje i wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe, uwzględniając zasady kompozycji. ◆ Przyczynia się do upowszechniania kultury w środowisku szkolnym. ◆ Realizuje proste projekty, mające na celu kształtowanie własnego wizerunku. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Uzasadnia swoje wybory technik, materiałów, narzędzi i przyborów»
Umiejętności w zakresie recepcji sztuki	
podstawowe	ponadpodstawowe

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Określa dziedziny sztuk plastycznych, specjalności zawodowe, czynności, narzędzia, działy sztuki użytkowej, związek funkcji i formy, ◆ Rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka: architektura, sztuki plastyczne, fotografika, film, telewizja, internet, rzemiosło artystyczne, sztuka ludowa. ◆ Rozpoznaje wybrane dzieła sztuki należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury. ◆ Posługuje się podstawowymi pojęciami z dziedziny sztuki. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka i wypowiada się na ich temat. ◆ Rozwija zainteresowania związane ze sztuką.
--	--

IV. Edukacja społeczno-przyrodnicza

Umiejętności społeczne	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ocenia postępowanie swoje i innych, potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe. ◆ Rozpoznaje sygnały alarmowe (akustyczne) w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych, właściwie na nie reaguje. ◆ Zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112. ◆ Właściwie reaguje w sytuacjach trudnych, niebezpiecznych, szuka lub udziela pomocy w sytuacjach zagrożenia. ◆ Rozumie swoje role i przestrzega norm postępowania jako członek różnych społeczności (np. dziecko, kolega, widz, pasażer). ◆ Rozumie, że trzeba dostosować swoje wymagania do sytuacji ekonomicznej 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Jest otwarty na nowe sytuacje i potrafi się w nich odnaleźć, ◆ Zna i zawsze przestrzega praw oraz. chętnie wypełnia obowiązki ucznia, dziecka. ◆ Chętnie uczestniczy w działaniach charytatywnych na rzecz potrzebujących pomocy. ◆ Wie, że należy dbać o poprawne relacje z innymi ludźmi.

<p>rodziny.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Nawiązuje pozytywne kontakty w gniepie. ◆ Zna prawa i obowiązki ucznia. 	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Wykazuje poczucie przynależności do rodziny, społeczności szkolnej, lokalnej. ◆ Uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność. ◆ Wykazuje szacunek i zrozumienie dla innych osób, ◆ Szanuje pracę własną i innych; wie, że pieniądze otrzymuje się za pracę. ◆ Poznaje pracę ludzi różnych zawodów i rozumie jej znaczenie. ◆ Podejmuje zadania wymagające troskliwości i opiekuńczości. ◆ Respektuje prawo innych do wypoczynku. ◆ Rozumie konieczność utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami. ◆ Akceptuje różnice między ludźmi, przejawia zachowania tolerancyjne i szacunek dla odmienności; jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej. ◆ Potrafi właściwie zachowywać się w sytuacji zagrożenia ze strony innych ludzi. ◆ Wie, do kogo zwrócić się o pomoc. ◆ Współpracuje z innymi w różnych sytuacjach. ◆ Zna zawody osób, które mogą pomóc w trudnych i niebezpiecznych sytuacjach. ◆ Zna swoją najbliższą okolicę i jej najważniejsze obiekty oraz nazwę regionu, w którym mieszka: zna tradycje tego regionu. ◆ Zna swoją narodowość i symbole narodowe oraz rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej. 	

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Wie, że są ludzie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i dla świata. ◆ Wykazuje poczucie tożsamości kulturowej, historycznej i narodowej. 	
Umiejętności w zakresie postrzegania przyrody	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Obserwuje zmiany zachodzące w otaczającej rzeczywistości przyrodniczej i społecznej, dostrzega przyczyny i skutki, formułuje wnioski. ◆ Dostrzega w swoim otoczeniu przyrodniczym i społecznym cykle i regularności, funkcjonujące prawa i zależności. ◆ Wymienia charakterystyczne cechy krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego. ◆ Wymienia kilka charakterystycznych i typowych zwierząt dla danego regionu Polski, ◆ Wymienia i rozpoznaje niektóre zwierzęta egzotyczne. ◆ Obserwuje zmiany zachodzące w przyrodzie oraz dostrzega ich przyczyny i skutki. ◆ Potrafi opisać życie w wybranych ekosystemach. ◆ Rozumie konieczność ochrony środowiska przyrodniczego, również w najbliższej okolicy; podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. ◆ Wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek. ◆ Zna wpływ światła, powietrza i wody na życie ludzi, roślin i zwierząt. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Wie, co to jest wyżyna i potrafi wymienić jej charakterystyczne cechy. ◆ Potrafi wymienić różne zwierzęta żyjące w Polsce i rośliny rosnące na tym terenie (w tym nazwy gatunków chronionych). ◆ Zawsze przestrzega zasad właściwego odżywiania się. ◆ Interesuje się światem przyrody: systematycznie poszerza wiadomości.
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Zna znaczenie wybranych skal i minerałów. ◆ Wyróżnia i nazywa części ciała oraz organy 	

<p>wewnętrzne, np. serce.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania się. ◆ Rozumie konieczność systematycznej kontroli zdrowia; stosuje się do zaleceń lekarzy (w tym stomatologa). ◆ Podejmując różnorodne aktywności, bierze pod uwagę bezpieczeństwo swoje i innych. ◆ Dostrzega niebezpieczeństwa związane z: kąpielą, zabawami na śniegu i lodzie, zjawiskami atmosferycznymi (burza, huragan, powódź, śnieżycy). ◆ Orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt. 	
--	--

V. Edukacja matematyczna

Umiejętności w zakresie liczenia i sprawności rachunkowej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1. ◆ Liczy dziesiątkami w zakresie 100 i setkami w zakresie 1000. ◆ Zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000. ◆ Porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków $<$, $>$, $=$). ◆ Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100. ◆ Sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania. ◆ Rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka. ◆ Pamięciowo mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia. ◆ Sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia i odwrotnie. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Wykonuje łatwe obliczenia w zakresie 1000. ◆ Stosuje wyrażenia dwumianowane w zapisie wyników pomiaru.

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Oblicza długości linii łamanych, obwody prostokątów, trójkątów, kwadratów. ◆ Dokonuje obliczeń kalendarzowych (pełne miesiące). ◆ Wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny). ◆ Wykonuje proste obliczenia, używając miar masy, pojemności. 	
Umiejętności w zakresie dokonywania pomiarów	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Dokonuje pomiarów użytecznych w życiu związanych z: długością, ilością płynów, masą, temperaturą, czasem. ◆ Stosuje pojęcia: <i>pół</i> i <i>ćwierć litra</i>, <i>pół kilograma</i>, <i>pół godziny</i>. ◆ Posługuje się oznaczeniami i skrótami jednostek: długości, pojemności, czasu, masy. ◆ Mierzy i zapisuje wyniki pomiarów, stosuje jednostki miary (<i>metr</i>, <i>centymetr</i>, <i>milimetr</i>), używa pojęcia <i>kilometr</i> w sytuacjach życiowych. ◆ Waży przedmioty, używa jednostek masy: <i>kilogram</i>, <i>pół kilograma</i>, <i>dekagram</i>, <i>gram</i>. ◆ Odmierza płyny różnymi miarkami, używa określeń: <i>litr</i>, <i>pół litra</i>, <i>ćwierć litra</i>. ◆ Odczytuje wskazania zegarów, posługuje się pojęciami: <i>pół godziny</i>, <i>kwadrans</i>, <i>minuta</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Dokonuje obliczeń zegarowych (pocinc minuty). ◆ Sprawnie posługuje się zegarem w systemach 12- i 24-godzinnym. ◆ Sprawnie oblicza upływ czasu na zegarze.
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Zapisuje i porządkuje chronologicznie daty. ◆ Odczytuje temperaturę. ◆ Odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII. ◆ Rysuje odcinki o podanej długości. 	
Umiejętności w zakresie obliczeń pieniężnych	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Dokonuje obliczeń pieniężnych (cena 	

ilość wartość) i radzi sobie w codziennych sytuacjach wymagających takich umiejętności.	
Umiejętności w zakresie czynności umysłowych	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozpoznaje i nazywa figury geometryczne: koło, kwadrat, prostokąt, trójkąt. Rozpoznaje i nazywa figury nietypowe, np. zachodzące na siebie. ◆ Rysuje figury symetryczne. ◆ Rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu oraz zachowuje regularność w prostych motywach. ◆ Rozwiązuje proste zadania tekstowe. ◆ Rozwiązuje zadania tekstowe na porównywanie różnicowe. 	<ul style="list-style-type: none"> * Rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe.

VI. Zajęcia praktyczno-techniczne

Umiejętności w zakresie znajomości środowiska technicznego	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Orientuje się, w jaki sposób powstały przedmioty codziennego użytku, np. meble. ◆ Rozpoznaje rodzaje środków transportu (samochody, statki, samoloty...). ◆ Rozpoznaje podstawowe narzędzia i przyrządy. ◆ Rozpoznaje urządzenia informatyczne (komputer, laptop, telefon komórkowy). ◆ Rozróżnia rodzaje budowli: budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe oraz wieże, tunele i mosty. ◆ Rozpoznaje urządzenia elektryczne, np. latarka. ◆ Określa wartość urządzeń technicznych z. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Potrafi wymienić elementy budowy wybranych urządzeń. ◆ Wykonuje makietę wybranej budowli lub większej liczby obiektów.

różnych punktów widzenia.	
Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa oraz praktyczne (od pomysłu do wytworu)	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Planuje kolejne czynności. ◆ Dobiera właściwy materiał i narzędzia. ◆ Potrafi pracować indywidualnie i w zespole. ◆ Utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy i wie, dlaczego trzeba to robić. ◆ Potrafi odmierzać potrzebną ilość materiału. ◆ Potrafi ciąć papier i tekturę. ◆ Potrafi montować modele z papieru i tworzyw sztucznych, np. latawce, samoloty, makiety. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sprawnie korzysta z urządzeń informatycznych: telefon komórkowy, komputer, laptop. ◆ Projektuje i wykonuje płaskie i przestrzenne formy użytkowe, uwzględniając zasady kompozycji.
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozumie potrzebę organizowania działania technicznego. ◆ W miarę możliwości montuje obwód elektryczny pod kierunkiem nauczyciela. ◆ Bezpiecznie używa narzędzi, materiałów, urządzeń. ◆ Wie, jak bezpiecznie korzystać ze środków komunikacji i poruszać się po drogach (w tym na rowerze). 	

VII. Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

Umiejętności w zakresie sprawności fizycznej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Bierze udział w marszobiegach. ◆ Poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne. ◆ Systematycznie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne wzmacniające mięśnie brzucha i kręgosłupa. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sprawnie korzysta z różnych przyborów gimnastycznych. ◆ Systematycznie dba o własną sprawność fizyczną.

Umiejętności dotyczące treningu zdrowotnego	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Reaguje mchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe. ◆ Pokonuje przeszkody, skacze, biega. ◆ Zna wszystkie pozycje wyjściowe do ćwiczeń. ◆ Wykonuje ćwiczenia: równoważne w różnych układach, kształcące skoczność i zwinność. ◆ Wykonuje przewrót w przód. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Uprawia wybraną dyscyplinę sportową.
Umiejętności w zakresie sportu i wypoczynku	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rzuca i chwyta, kozłuje, odbija i toczy piłkę. ◆ Jeździ na rowerze, rolkach, wrotkach. ◆ Bierze udział w grach i zabawach, zawodach sportowych. ◆ Respektuje zasady gier i zabaw oraz podporządkowuje się nim. ◆ Właściwie reaguje na zwycięstwo i porażkę. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Uprawia wybraną dyscyplinę sportową. ◆ Aktywnie uczestniczy w grach zespołowych, zawodach sportowych.
Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny osobistej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Dbą o czystość ciała, prawidłową postawę, zęby, higienę osobistą, czystość odzieży oraz ład i porządek w otoczeniu. ◆ Wie, jak należy się odżywiać, gdy prowadzi się aktywny tryb życia. ◆ Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych. ◆ Potrafi wybrać bezpieczne miejsca do zabawy. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozumie zasady właściwego zachowania podczas imprez sportowych i przestrzega tych zasad. ◆ Bezpiecznie posługuje się nietypowymi przyborami gimnastycznymi. ◆ Zawsze przestrzega zasad bezpiecznej zabawy w różnych miejscach.

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozumie potrzebę organizowania działania technicznego. ◆ W miarę możliwości montuje obwód elektryczny pod kierunkiem nauczyciela. ◆ Bezpiecznie używa narzędzi, materiałów, urządzeń. ◆ Wic. jak bezpiecznie korzystać ze środków komunikacji i poruszać się po drogach (w tym na rowerze). 	
--	--

VII. Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

Umiejętności w zakresie sprawności fizycznej	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Bierze udział w marszobiegach. ◆ Poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne i proste układy taneczne. ◆ Systematycznie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne wzmacniające mięśnie brzucha i kręgosłupa. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sprawnie korzysta z różnych przyborów gimnastycznych. ◆ Systematycznie dba o własną sprawność fizyczną.
Umiejętności dotyczące treningu zdrowotnego	
podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Reaguje mchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe. ◆ Pokonuje przeszkody, skacze, biega. ◆ Zna wszystkie pozycje wyjściowe do ćwiczeń. ◆ Wykonuje ćwiczenia: równoważne w różnych układach, kształcące skoczność i zwinność. ◆ Wykonuje przewrót w przód. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Uprawia wybraną dyscyplinę sportową.
Umiejętności w zakresie sportu i wypoczynku	
podstawowe	ponadpodstawowe

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rzuca i chwyta, koźluje, odbija i toczy piłkę. ◆ Jeździ na rowerze, rolkach, wrotkach. ◆ Bierze udział w grach i zabawach, zawodach sportowych. ◆ Respektuje zasady gier i zabaw oraz podporządkowuje się nim. ◆ Właściwie reaguje na zwycięstwo i porażkę. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Uprawia wybraną dyscyplinę sportową. ◆ Aktywnie uczestniczy w grach zespołowych, zawodach sportowych.
---	--

Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny osobistej

podstawowe	ponadpodstawowe
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Dbą o czystość ciała, prawidłową postawę, zęby, higienę osobistą, czystość odzieży oraz ład i porządek w otoczeniu. ◆ Wie, jak należy się odżywiać, gdy prowadzi się aktywny tryb życia. ◆ Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć mchowych. ◆ Potrafi wybrać bezpieczne miejsca do zabawy. ◆ Wie, jak właściwie zachowywać się w sytuacji zagrożenia. ◆ Dostrzega niebezpieczeństwa związane z zatruciami pokarmowymi, środkami chemicznymi, narkotykami, grzybami, używkami papierosami, lekami, ogniem, urządzeniami elektrycznym i gazowymi, molestowaniem seksualnym, wymuszeniami, ruchem drogowym, pozostawianiem bez opieki dorosłych. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Rozumie zasady właściwego zachowania podczas imprez sportowych i przestrzega tych zasad. ◆ Bezpiecznie posługuje się nietypowymi przyborami gimnastycznymi. ◆ Zawsze przestrzega zasad bezpiecznej zabawy w różnych miejscach.